

ACTIO

İsrail-Filistin Özelinde Ön Sayı

**İSRAİL VE FİLİSTİN ARASINDA BİR
DÖNÜM NOKTASI**

ZEHRA NUR YILMAZ

İSRAİL-FİLİSTİN İSTATİSTİKLER

ASYA SÜMER

İSRAİL VE FİLİSTİN ARASINDA BİR DÖNÜM NOKTASI

ZEHRA NUR YILMAZ

ACTIO

A. TARİHİ ARKA PLAN

7 Ekim 2023'te Hamas'ın silahlı kanadı İzzeddin el-Kassam Tugayları, İsrail'e yönelik geniş çaplı saldırılar başlattı. Bu saldırıların sonucunda savaş ilan veren İsrail'in tepkisi ise oldukça sert oldu. Gazze Şeridi'ne yönelik, şiddetli bir şekilde saldırıya geçen İsrail, kara ve hava üzerinden çeşitli operasyonlar düzenledi. Bu çatışmalar neticesinde ne yazık ki binlerce sivil hayatını kaybetti. 7 Ekim'de yaşanan olaylar, İsrail ve Filistin arasındaki çekişmede bir nevi dönüm noktası oldu.

İsrail ve Filistin arasındaki bitmek bilmeyen gerilim her ne kadar 7 Ekim 2023'te yaşanan çatışmalar sonrası farklı bir boyuta evrilmiş olsa da, iki ülke arasındaki bu mücadelenin altında, 19. yüzyıldan bu yana devam eden oldukça derin tarihsel bir arka plan yatmaktadır. Aslında bu sorunun ana kaynağı, dinsel ve ideolojik meselelerden gelir. Yahudi dini öğretilerine göre, Filistin coğrafi bölgesine denk gelen Kenan Diyar'ının, onlar için "Vadedilmiş Topraklar" olduğu inancı benimsenmektedir. Buna göre, Musa Peygamber önderliğinde Mısır'dan çıkan İsrailoğulları, Sina Çölü'nde kırk yıl dolaştıktan sonra buraya yerleşmişlerdir. Ayrıca bugünkü, Filistin ve İsrail topraklarının tam ortasında yer alan Kudüs, hem İslamiyet hem de Yahudilik açısından kutsal olarak kabul edilmektedir. Öyle ki, tarih boyunca bu topraklar uğruna çok kan dökülmüştür.

Bahsettiğimiz bu dinsel ve ideolojik faktörler, 19. yüzyılda siyonizmin gelişmesine etkili olmuştur. Filistin toprakları üzerinde yeniden bir Yahudi devleti kurulması fikri ile yola çıkan siyonist düşüncenin gelişmesi, Filistin meselesine giden sürecin fikrîsel temellerini oluşturmaktadır.

Birinci Dünya Savaşı ile birlikte; önceden Osmanlı Devleti'nin himayesinde olan Filistin, artık İngiliz mandası haline gelmişti. 1917 yılında Balfour Deklarasyonu ile beraber Filistin toprakları üzerinde yeni bir Yahudi devleti kurulması sözü verilmesi, sonrasında Filistin'e başlayan yoğun Yahudi göçleri ve en nihayetinde 1948'te manda yönetimin sona ermesiyle İsrail Devleti'nin kurulması sonucu artık İsrail- Filistin meselesi fiilen başlamıştı.

Görülüyor ki; 19. yüzyıldan günümüze kadar ulaşan ve hala gündemde olan bu mesele, 7 Ekim 2023'te yaşanan olaylar ve sonraki sürecin arka planındaki tarihi mekanizmayı oluşturmaktadır.

B. YAŞANAN GELİŞMELER VE İSRAİL TARAFINDAN GERÇEKLEŞTİRİLEN ULUSLARARASI HUKUK İHLALLERİ

İsrail ve Filistin arasında yüzyıllardan beri devam eden bu çatışma, Ortadoğu'da adeta bir insanlık suçu haline geldi.

7 Ekim olayları sonrası iyice şiddetli hale gelen bu mücadelede; İsrail'in Gazze Şeridi üzerinde yaptığı saldırılar hız kesmeden devam ediyor. İsrail, gerçekleştirdiği hava saldırı sırasında hastaneler, ibadethaneler ve okullar da dahil olmak üzere birçok sivil yerleşim yerini hedef alıyor. Bu saldırılar sonucunda, içlerinde kadınların bebeklerin ve çocukların da yer aldığı on binlerce sivil hayatını kaybetmiş ya da yaralanmış durumda.

Elde edilen son verilere göre; Gazze'de 41 binin üzerinde can kaybı, 96 binin üzerinde ise yaralı mevcut.¹ Şehir adeta harabeye dönmüş durumda. Bu süreçte Gazze'deki binaların yarısından fazlası hasar gördü ya da yıkıldı. Evsiz kalan binlerce insan barınma hakkından yoksun kaldı.

İsrail, sistematik bir biçimde verilen tahliye emirleri ile Filistin halkını tekrar tekrar göç etmeye zorluyor ve onları zorla yerinden ediyor. Birleşmiş Milletler Yakın Doğu'daki Filistinli Mültecilere Yardım ve Bayındırlık Ajansı (UNRWA) tarafından yapılan açıklamaya göre, Gazze'de her 9 kişiden 10'u zorla yerinden edildi.²

Gazze Şeridi'ni 2007 yılından bu yana abluka altında tutan İsrail, 7 Ekim sonrası Gazze Şeridi'ne topyekûn bir kuşatma uyguluyor. Bu kuşatma sonucunda, Filistin halkı temel ihtiyaçlarından mahrum bırakıldı. Öyle ki, bölgeye gıda, ilaç, su, elektrik, yakıt ve insani yardımların giriş çıkışı engellendi.

Ayrıca 7 Ekim'den sonra binlerce Filistinli göz altına alınmış durumda. İsrail cezaevlerinde bulunan Filistinliler, işkence ve kötü muameleye varan eylemlere maruz kalıyorlar.

Sonuç olarak görülüyor ki; İsrail yönetimi, 7 Ekim'den bu yana sistematik bir biçimde Filistin üzerinde insanlık dışı saldırılar ve faaliyetler yürütmektedir. Bu saldırı ve eylemler, insan hakları ve uluslararası insancıl hukuk ilkeleri ile ters düşmekte ve savaş suçu teşkil etmektedir.

İsrail; her ne kadar bu saldırıları Hamas tarafından yapılan operasyona karşı gerçekleştirmiş olsa da, bu saldırı ve eylemler Birleşmiş Milletler Antlaşması 51. Maddesinde düzenlenen meşru müdafaa hakkının sınırlarını çoktan aşmış durumdadır. Zira; meşru müdafaa hakkının, zaruret, aciliyet, orantılılık olmak üzere üç ön şartı vardır. (Değdaş, 2017) Bu sınırlamalar, meşru müdafaa hakkının özünden gelmektedir. İsrail' in yaptığı karşı saldırılardaki aşırı güç kullanımı orantılılık ilkesini ihlal etmektedir.

¹ "İSRAİL'İN 359 GÜNDÜR SALDIRILARINI SÜRDÜRDÜĞÜ GAZZE'DE CAN KAYBI 41 BİN 595'E YÜKSELDİ." ANADOLU AJANSI, 30 EYLÜL 2024, [HTTPS://WWW.AA.COM.TR/TR/DUNYA/ISRAILIN-359-GUNDUR-SALDIRILARINI-SURDURDUGU-GAZZE-CAN-KAYBI-41-BIN-595-E-YUKSELDI/3345022#/](https://www.aa.com.tr/tr/dunya/israilin-359-gundur-saldirilarini-surdurdugu-gazze-can-kaybi-41-bin-595-e-yukseldi/3345022#/). ERIŞİM TARİHİ: 30 EYLÜL 2024.

² BM: GAZZE'DE HER 10 KİŞİDEN 9'U ZORLA YERİNDEN EDİLDİ." ANADOLU AJANSI, 19 EYLÜL 2024, [HTTPS://WWW.AA.COM.TR/TR/DUNYA/BM-GAZZE-DE-HER-10-KISIDEN-9U-ZORLA-YERINDEN-EDILDI-/3285980](https://www.aa.com.tr/tr/dunya/bm-gazze-de-her-10-kisiden-9u-zorla-yerinden-edildi-/3285980). ERIŞİM TARİHİ: 30 EYLÜL 2024.

C. 7 EKİM OLAYLARINA KARŞI ULUSLARARASI TEPKİLER

İsrail tarafından gerçekleştirilen, hukuku ve insan haklarını hiçe sayan bu insanlık dışı saldırılar, uluslararası kurum ve kuruluşlar tarafından değerlendirilmeye devam ediyor.

Birleşmiş Milletler Bağımsız Uluslararası Komisyonu İsrail'in Gazze'de savaş suçları işlediğini bildirdi. Ayrıca Güney Afrika Cumhuriyeti, İsrail'in 7 Ekim'den bu yana 1948 tarihli BM Soykırımın Önlenmesi ve Cezalandırılması Sözleşmesi'ni ihlal ettiği gerekçesiyle Uluslararası Adalet Divanında (ICJ) dava açarak geçici tedbir kararı alınmasını talep etti. Uluslararası Adalet Divanı verdiği ara kararında; İsrail'in Gazze sakinlerine yönelik öldürme, saldırı ve yıkımla ilgili her türlü eylemden kaçınması ve soykırımı önlemek için tüm tedbirleri almasına hükmetti.

Buna ek olarak daha sonra açıkladığı ek ihtiyati tedbir kararında, İsrail'in Refah'a yönelik askeri saldırı ve eylemlerini durdurmasını emretti. İsrail tarafından işlenen savaş suçlarına ilişkin soruşturmalar, Uluslararası Ceza Mahkemesi tarafından da yürütülmeye devam ediyor. Uluslararası Ceza Mahkemesi, Haziran 2014'ten bu yana Filistin'de işlendiği iddia edilen savaş suçlarını soruşturma yetkisinin mevcut çalışmayı da kapsadığını belirtti.³ Bu soruşturma kapsamında, Uluslararası Ceza Mahkemesi Başsavcısı Kerim Han, İsrail Başbakanı Binyamin Netanyahu, Savunma Bakanı Yoav Galant ve üç Hamas lideri hakkında tutuklama kararı talep etti. Fakat UCM tarafından bu talebin aylardır karara bağlanmaması eleştirilere maruz kaldı.⁵

D. SONUÇ

Tüm bu yukarıdaki açıklamaların sonucunda görüyoruz ki; İsrail'in, uzun yıllardan beridir işgal altında tuttuğu Filistin toprakları üzerinde uyguladığı insanlık dışı politikalar, 7 Ekim 2023'ten bu yana artık farklı bir boyuta evrilmiş durumdadır. İsrail, açıkça ve sistematik bir biçimde insan haklarını ve uluslararası insancıl hukuk kurallarını ihlal etmekte ve savaş suçu işlemektedir. Günümüz modern dünyasında dahi, bu kadar açık bir şekilde hukuk normlarının ihlal edilebilmesi, uluslararası hukuk mekanizmalarının pratik hayatta işlevselliği hakkında kafada soru işaretleri oluşturmaktadır. Hukukun sağlanması ve adaletin yerine getirilebilmesi için İsrail tarafından yapılan bu saldırılara en kısa sürede son verilmesi ve gerekli yaptırımların uygulanması gerekmektedir.

Hiçbir zaman unutulmamalıdır ki, yasaların bittiği yerde zulüm başlar.

³"Uluslararası Adalet Divanı, İsrail'in Gazze'de soykırımı önlemek için tüm tedbirleri almasına hükmetti." Anadolu Ajansı, 22 Temmuz 2024, <https://www.aa.com.tr/tr/dunya/uluslararasi-adalet-divani-israilin-gazgede-soykirim-onlemek-icin-tum-tedbirleri-almasinin-hukmetti/3119575>. "Uluslararası Adalet Divanı, İsrail'in Refah'a saldırılarını durdurmasına hükmetti." Anadolu Ajansı, 15 Ağustos 2024, <https://www.aa.com.tr/tr/dunya/uluslararasi-adalet-divani-israilin-refaha-saldirilarini-durdurmasına-hukmetti/3229365>. Erişim Tarihi: 30 Eylül 2024.

⁴"Hamas-İsrail Savaşı: Savaş Suçları." Wikipedia, https://tr.wikipedia.org/wiki/Hamas_Israil_Savaşı#Savaş_suçları. Erişim Tarihi: 30 Eylül 2024.

⁵UCM, Netanyahu ve Galant için tutuklama kararını 4 aydır bekletiyor." Anadolu Ajansı, 26 Eylül 2024, <https://www.aa.com.tr/tr/dunya/ucm-netanyahu-ve-galant-icin-tutuklama-kararini-4-aydir-bekletiyor/3335565>. Erişim Tarihi: 30 Eylül 2024.

Kaynakça

Özbilek, Ü. (2020). *İngiliz Okulu ve Uluslararası Toplum: İsrail-Filistin Sorunu*. Tekirdağ Üniversitesi Yüksek Lisans Tezi.

Değdaş, U. C. (2017). *Uluslararası Hukukta Önleyici Meşru Müdafaa Hakkı*. Anadolu Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 4(6), 21-40.

Dursun, D. (1985, Kasım). *Filistin Sorunun Ortaya Çıkışı*. Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, 6(2), 193-200.

Güzel, İ. H. (2024). *7 Ekim Sonrası Gerçekleşen İnsan Hakları İhlalleri Üzerine Bir İnceleme*. İnsan ve Toplum Bilimleri Dergisi, 13(2), 661-681.

İSRAİL-FİLİSTİN İSTATİSTİKLERİ

ASYA SÜMER

ACTIO

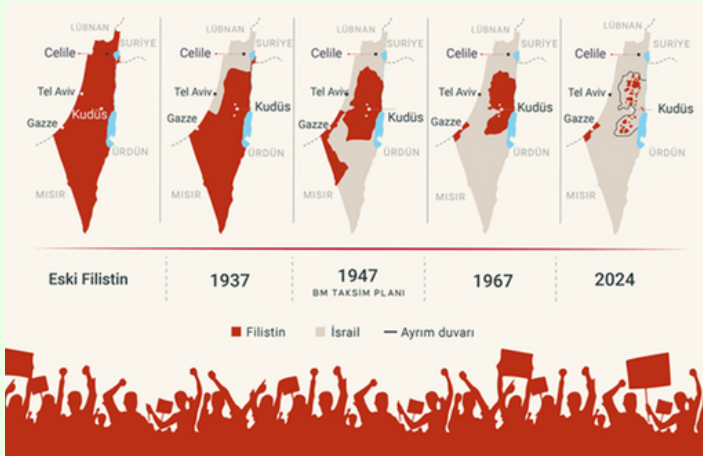

14 Mayıs 1948'de tarihi Filistin toprakları üzerinde kurulmasıyla zorunlu göçe ve katliama maruz kaldıkları o günden beri 1 milyona yakın Filistinli yaşadıkları topraklardan sürüldü. O dönemde 15 bin kişi öldürüldü. 675 köy ve kasaba yok edildi.

14 Mayıs 1948'den 2024'e kadar olan ki 76 yıllık süreçte Filistin İstatistik Kurumunun verilen istatistiklerine göre 134 bini aşkın Filistinli öldürüldü. Sadece 7 Ekim 2023'ten bu yana Gazze'de 35.150'den fazla Filistinli öldürüldü. Batı Şeria'da 745.000'den fazla yasa dışı Yahudi yerleşimci bulunuyor.

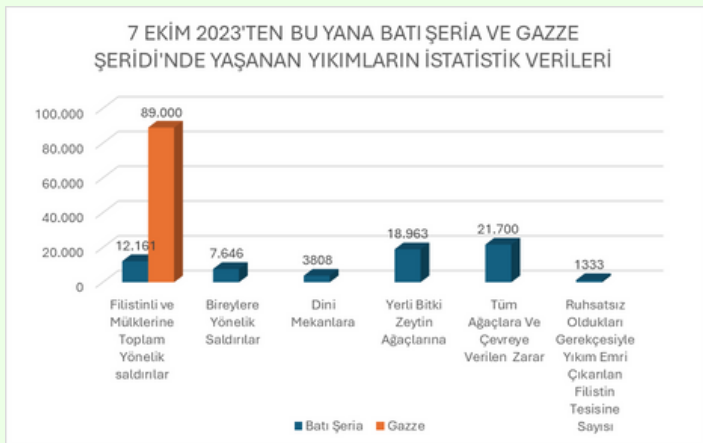
Batı Şeria'da yasa dışı yerleşim faaliyetleri 2022-2023

14 Mayıs 1948'de tarihi Filistin toprakları üzerinde kurulmasıyla zorunlu göçe ve katliama maruz kaldıkları o günden beri 1 milyona yakın Filistinli yaşadıkları topraklardan sürüldü. O dönemde 15 bin kişi öldürüldü. 675 köy ve kasaba yok edildi. 14 Mayıs 1948'den 2024'e kadar olan ki 76 yıllık süreçte Filistin İstatistik Kurumunun verilen istatistiklerine göre 134 bini aşkın Filistinli öldürüldü. Sadece 7 Ekim 2023'ten bu yana Gazze'de 35.150'den fazla Filistinli öldürüldü. Batı Şeria'da 745.000'den fazla yasa dışı Yahudi yerleşimci bulunuyor.

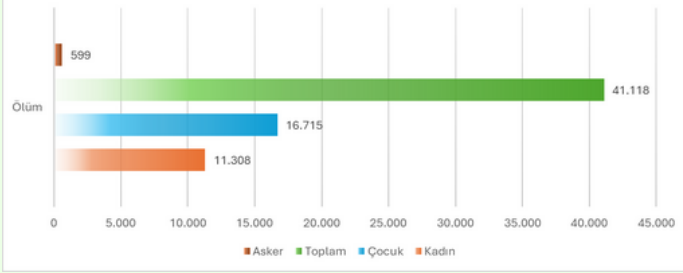

İşgal altındaki Batı Şeria 2023-2024

Açıklamaya göre, İsrail'in Gazze Şeridi'ne saldırılarını başlattığı 7 Ekim 2023 öncesinde Filistin topraklarında yaşayan yaklaşık 5,6 milyon Filistinlinin 1,2 milyonu (yüzde 22) gençlerden oluşuyor. İşgal altındaki Batı Şeria'da 7 Ekim'den bu yana çoğu genç ve çocuk 620 kişi İsrail güçleri ile Filistin topraklarını gasbeden İsraililerin saldırılarında öldürüldü. Ölenlerin yüzde 75'i ise 30 yaş altı. Gazze Şeridi'nde 7 Ekim'den bu yana 619, Batı Şeria'da 34 olmak üzere 653 yükseköğrenim öğrencisi ile 105 yükseköğrenim kurumu çalışanı İsrail saldırılarında hayatını kaybetti. Gazze'de 88 bin öğrenci de yükseköğrenim hakkından mahrum bırakıldı.

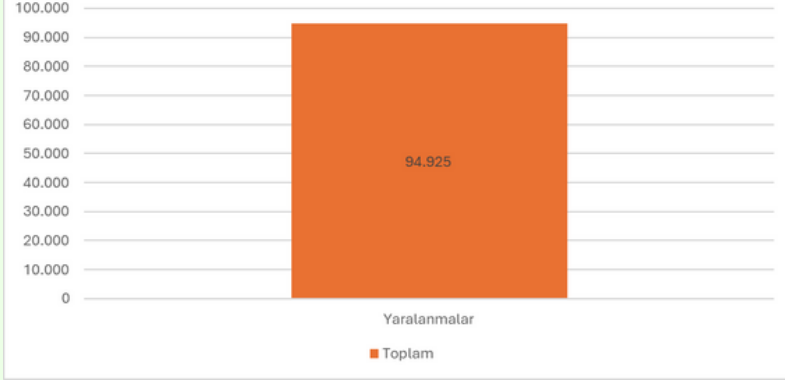
7 EKİM 2023'TEN SONRA FİLİSTİN'DEKİ ÖLÜM VERİLERİ

14 Mayıs 1948'de tarihi Filistin toprakları üzerinde kurulmasıyla zorunlu göçe ve katliama maruz kaldıkları o günden beri 1 milyona yakın Filistinli yaşadıkları topraklardan sürüldü. O dönemde 15 bin kişi öldürüldü. 675 köy ve kasaba yok edildi.

14 Mayıs 1948'den 2024'e kadar olan ki 76 yıllık süreçte Filistin İstatistik Kurumunun verilen istatistiklerine göre 134 bini aşkın Filistinli öldürüldü. Sadece 7 Ekim 2023'ten bu yana Gazze'de 35.150'den fazla Filistinli öldürüldü. Batı Şeria'da 745.000'den fazla yasa dışı Yahudi yerleşimci bulunuyor.

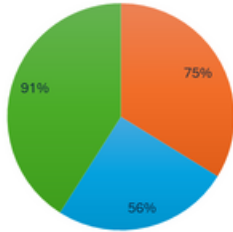
7 EKİM 2023'TEN SONRA FİLİSTİN'DEKİ YARALI SAYISI VERİLERİ

Batı Şeria'da yasa dışı yerleşim faaliyetleri 2022-2023

14 Mayıs 1948'de tarihi Filistin toprakları üzerinde kurulmasıyla zorunlu göçe ve katliama maruz kaldıkları o günden beri 1 milyona yakın Filistinli yaşadıkları topraklardan sürüldü. O dönemde 15 bin kişi öldürüldü. 675 köy ve kasaba yok edildi. 14 Mayıs 1948'den 2024'e kadar olan ki 76 yıllık süreçte Filistin İstatistik Kurumunun verilen istatistiklerine göre 134 bini aşkın Filistinli öldürüldü. Sadece 7 Ekim 2023'ten bu yana Gazze'de 35.150'den fazla Filistinli öldürüldü. Batı Şeria'da 745.000'den fazla yasa dışı Yahudi yerleşimci bulunuyor.

Filistin'de 7 Ekim 2023'ten bu yana işsizlik ile ilgili istatistik verileri

■ Gazze Şeridi 2023 Ekim ayı ■ Batı Şeria 2023 ■ Gazze Şeridi 2024

İşgal altındaki Batı Şeria 2023-2024

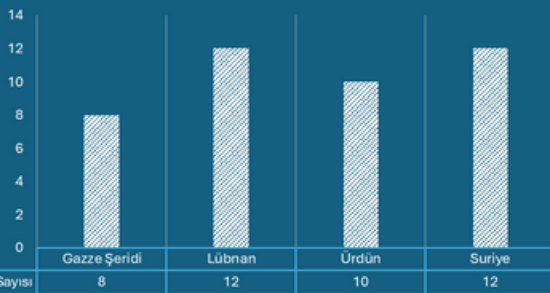
Açıklamaya göre, İsrail'in Gazze Şeridi'ne saldırılarını başlattığı 7 Ekim 2023 öncesinde Filistin topraklarında yaşayan yaklaşık 5,6 milyon Filistinlinin 1,2 milyonu (yüzde 22) gençlerden oluşuyor.

İşgal altındaki Batı Şeria'da 7 Ekim'den bu yana çoğu genç ve çocuk 620 kişi İsrail güçleri ile Filistin topraklarını gasbeden İsraililerin saldırılarında öldürüldü. Ölenlerin yüzde 75'i ise 30 yaş altı.

Gazze Şeridi'nde 7 Ekim'den bu yana 619, Batı Şeria'da 34 olmak üzere 653 yükseköğrenim öğrencisi ile 105 yükseköğrenim kurumu çalışanı İsrail saldırılarında hayatını kaybetti. Gazze'de 88 bin öğrenci de yükseköğrenim hakkından mahrum bırakıldı.

7 EKİM'DEN İTİBARIYLA VAR OLAN MÜLTECİ KAMPLARI

🏠 Mülteci Kampı Sayısı

🏠 Mülteci Kampı Sayısı

